

Vragen en Antwoorden Windenergiegebied Borssele kavels III & IV

SDE+ categorie wind op zee

Versie 19 september 2016

Let op: wanneer er sprake is van onvolkomenheden of onjuistheden of wanneer verschillende interpretaties mogelijk zijn, is de regelgeving leidend. Deze versie van 19 september 2016 vervangt de vorige versie van 16 september 2016.

Organisatie		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Mag de aanvrager een bv of nv in oprichting zijn en mag dit zonder KvK-nummer?	De onderneming die aanvraagt mag ook een bv of nv in oprichting zijn, mits deze is ingeschreven in het handelsregister. Een KvK-nummer is daarom verplicht. Ook is het verplicht om de bv of nv direct na eventuele toewijzing van een subsidie en vergunning op te richten (de oprichtingsakte moet dan notarieel verleden zijn en de inschrijving in het handelsregister moet compleet zijn).
2	Mag een onderneming deelnemen in meerdere consortia?	Een aanvrager mag één aanvraag indienen voor kavel III, één aanvraag voor kavel IV en één gecombineerde aanvraag voor kavel III en IV. Een onderneming mag deelnemen in meerdere consortia, omdat er dan geen sprake is van dezelfde aanvrager. (Regeling windenergie op zee 2016, artikel 4, lid 2)
3	Mogen van een moederonderneming meerdere dochterondernemingen een aanvraag indienen?	Elke dochteronderneming van een moederonderneming is een zelfstandige juridische entiteit. Elke dochteronderneming mag daarom één aanvraag indienen voor kavel III, één aanvraag voor kavel IV en één gecombineerde aanvraag voor kavel III en IV. In de Regeling windenergie op zee 2016 is, anders dan in de Regeling windenergie op zee 2015, bepaald dat voor de bepaling van het eigen vermogen van de aanvrager, het eigen vermogen van de desbetreffende moederonderneming door maximaal twee aanvragers mag worden meegerekend. Voor het meerekenen van het eigen vermogen van de moederonderneming moet de moederonderneming toestemming hebben gegeven. Als het eigen vermogen van een moederonderneming bij meer dan twee subsidie-aanvragers wordt meegerekend, dan wordt dat eigen vermogen van de moederonderneming bij alle aanvragen waarin dat eigen vermogen van de moederonderneming is meegerekend, buiten beschouwing gelaten.
4	In de Regeling windenergie op zee 2016 is opgenomen dat bij het bepalen van de omvang van het eigen vermogen van de aanvrager het eigen vermogen van de moederonderneming mag worden meegerekend. De moederonderneming dient hier echter wel schriftelijk mee in te stemmen. Is er een sjabloon beschikbaar voor deze	Er wordt geen sjabloon beschikbaar gesteld. De instemmingsverklaring is vorm vrij. Wel moet duidelijk zijn dat de moederonderneming er mee instemt en dat de instemming is getekend door een daartoe bevoegd persoon.

Organisatie

instemming? Zijn er eisen gesteld aan de instemmingsverklaring?

Communicatie

Nr.	Vraag	Antwoord
1	Wat maakt RVO.nl openbaar over de rangschikking(en) en winnaar(s)?	RVO.nl zal alleen de tenderbedragen van de winnaar(s) van kavel III en IV openbaar maken en niet van de overige aanvragers. RVO.nl zal achteraf besluiten of en welke informatie over de rangschikking(en) openbaar gemaakt wordt. NB: Op basis van een rechterlijke uitspraak kan RVO.nl alsnog gehouden zijn tot openbaarmaking.
2	Worden de investeringsbedragen die in het exploitatieoverzicht moeten worden weergegeven openbaar gemaakt?	De investeringsbedragen die genoemd worden in het exploitatieoverzicht zullen niet uit eigen beweging door RVO.nl openbaar gemaakt worden. Wel kan RVO.nl op basis van een rechterlijke uitspraak gehouden zijn tot openbaarmaking van de gegevens.
3	Hoe kunnen belangstellenden op de hoogte blijven van actuele informatie?	U bent zelf verantwoordelijk voor het op de hoogte blijven van de meest actuele informatie. Op www.rvo.nl/sde vindt u de meest actuele informatie over de tender, subsidie en vergunning. Op offshorewind.rvo.nl vindt u alle beschikbare gegevens over de locatieonderzoeken. Op www.mijnrvo.nl vindt u alle informatie voor het indienen van uw aanvraag. U kunt zich aanmelden voor de Wind Op Zee nieuwsbrief. Daarin wordt informatie gegeven over bijeenkomsten en onderzoeken en dergelijke. Deze nieuwsbrief verschijnt niet regelmatig en geeft geen volledig beeld van geactualiseerde gegevens. Aanmelding kan door een email te sturen naar: woz@rvo.nl Deze gegevens vindt u ook op offshorewind.rvo.nl

Formulier

Nr.	Vraag	Antwoord
1	In welke taal moeten de aanvragen worden gedaan?	Het formulier waarmee de SDE-subsidie én de vergunning wordt aangevraagd is alleen beschikbaar in het Nederlands. Het formulier moet door de aanvrager worden ingevuld in het Nederlands of Engels.
2	Is het aanvraagformulier ook in het Engels beschikbaar?	Het aanvraagformulier is alleen in het Nederlands beschikbaar. In Appendix A van de Project & Site Description Borssele Wind Farm Sites III and IV en op onze website is als handreiking een Engelse vertaling van het aanvraagformulier opgenomen. De Engelse vertaling van het aanvraagformulier is geen officieel document voor het doen van een aanvraag.
3	Kan RVO.nl bevestigen dat geen andere informatie moet worden overgelegd behalve het aanvraagformulier met alle daarin genoemde bijlagen?	Een aanvrager moet het aanvraagformulier volledig invullen en alle van toepassing zijnde bijlagen met het aanvraagformulier indienen bij RVO.nl te Zwolle. Er is geen andere informatie vereist.

Formulier		
4	In het aanvraagformulier worden geen IBAN en BIC codes van de aanvrager gevraagd, waarom is dit?	RVO.nl zal deze gegevens na toekenning van de subsidie en vergunning alleen bij de subsidieontvanger(s) opvragen.
5	Moet bij een gecombineerde aanvraag voor kavels III en IV voor elke kavel een apart tenderbedrag worden ingevuld?	Ja. In het aanvraagformulier voor een gecombineerde aanvraag voor kavels III en IV moet per kavel een tenderbedrag worden ingevuld.

SDE Subsidie		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Wordt er in de beschikking tot subsidieverlening een bepaling opgenomen dat het basisbedrag kan worden gecorrigeerd in verband met de opbrengsten die voortvloeien uit het systeem van verhandelbare broeikasgasemissierechten?	Nee. In de subsidiebeschikking zal hier geen bepaling over worden opgenomen.
2	Is de SDE-subsidie gedurende de hele looptijd vrijgesteld van BTW?	De SDE-subsidie is vrijgesteld van BTW.
3	Is het correct dat de basiselektriciteitsprijs is vastgesteld op € 0,030 per kWh?	De basiselektriciteitsprijs is in de Regeling windenergie op zee 2016 gepubliceerd en vastgesteld op € 0,030 per kWh.
4	Als de productie van een windpark terugloopt, wordt de bevoorschotting dan aangepast?	Indien de productie van een windpark terugloopt en de bevoorschotting hoger dreigt te worden dan het totaal te verstrekken jaarsubsidie op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde productie, dan zullen de voorschotten (voorlopig) worden verlaagd of stopgezet.
5	Is elektriciteitsproductie voorafgaand aan de officiële ingebruikname van een windpark subsidiabel?	Ja. Ook elektriciteit die wordt geproduceerd vóór de officiële oplevering van het windpark kan in aanmerking komen voor de SDE-subsidie. De ingangsdatum van de subsidieperiode mag verdeeld worden over maximaal vijf verschillende startdata, met dien verstande dat de subsidieperiode altijd op de eerste dag van een maand begint en dat alle startdata minimaal 2 maanden uit elkaar liggen. Dit betekent dat ook elektriciteit die wordt geproduceerd vóór de officiële oplevering van het windpark in aanmerking kan komen voor SDE.
6	Is het mogelijk dat in de toekomst de profiel- en onbalanskosten per windpark individueel wordt bepaald door bijvoorbeeld inzicht te geven in productie- en beschikbaarheidsdata?	De profiel- en onbalanskosten worden ieder jaar door ECN vastgesteld. Het beleid is om jaarlijks voor alle windparken op het Nederlands gedeelte van de Noordzee dezelfde profiel- en onbalanskosten te bepalen. Er is dus geen sprake van maatwerk per windpark.
7	Wordt het winnende tenderbedrag nog gecorrigeerd voor inflatie tijdens de bouw- en exploitatiefase?	Nee, het winnende tenderbedrag wordt niet gecorrigeerd voor inflatie.
8	Klopt het dat het voorlopig correctiebedrag wordt bepaald over de periode oktober t/m september en dat het definitieve correctiebedrag wordt bepaald van januari t/m december?	Het voorlopig correctiebedrag wordt bepaald over de 12 maanden voorafgaand aan de publicatie van het voorlopig correctiebedrag. Aangezien de publicatie plaatsvindt in de maand oktober, is het voorlopig correctiebedrag bepaald over de periode oktober t/m september. Het definitieve correctiebedrag wordt bepaald over de periode januari t/m december.

SDE Subsidie

9	Hoe vindt de betaling van de SDE+ subsidie plaats?	Wanneer er Garanties van Oorsprong zijn afgegeven voor de geproduceerde elektriciteit en de door de aanvrager opgegeven startdatum voor subsidie is gepasseerd, zal vanaf dat moment een maandelijks voorschot worden uitbetaald ter grootte van 80% van 1/12de van de subsidiabele jaarproductie vermenigvuldigd met het subsidiebedrag. Een startdatum voor subsidie valt altijd op de eerste van een maand. RVO.nl zal de voorschotten in beginsel in de eerste week van de betreffende maand betalen. In het jaar daarop zal in de maand april het definitieve correctiebedrag en de werkelijke productie worden bepaald. Nadat dit is bepaald zal in de maanden daarna de eventueel resterende subsidie over het afgelopen jaar worden uitbetaald. Of – als er teveel voorschot is betaald – worden er geen voorschotten betaald totdat het bedrag aan teveel betaald voorschot is verrekend.
----------	--	--

Windrapport en windturbines

Nr.	Vraag	Antwoord
1	Mag de aanvrager zelf een windrapport opstellen en dit vervolgens laten goedkeuren door een onafhankelijke partij?	Nee. Het windrapport moet worden opgesteld door een onafhankelijke partij, dit mag niet door de aanvrager zelf gebeuren.
2	Er zijn windturbines beschikbaar met een booster. Hoe telt een booster mee in het vermogen van de windturbine en het windpark?	Voor de bepaling van het vermogen van een windturbine en het windpark geldt het nominaal vermogen, zoals dat is gedefinieerd in de Regeling windenergie op zee 2016, artikel 1.
3	Aan welke type certificering moet een windturbine voldoen?	In artikel 6.16d van het Waterbesluit is vastgelegd dat ten minste acht weken voor de aanvang van de bouwperiode een verklaring van een onafhankelijke deskundige wordt verstrekt, waarin wordt verklaard dat het ontwerp van de windturbines en andere installaties die deel uitmaken van het windpark voldoet aan de in artikel 6.16g, eerste lid van het Waterbesluit gestelde eisen. Aanvragers die gebruik maken van een type windturbine dat al is gecertificeerd voor offshore windenergie, hoeven geen aanvullende informatie te overleggen. Aanvragers die gebruik willen maken van een type windturbine dat nog niet is gecertificeerd voor offshore windenergie, moeten wel informatie overleggen waarmee aannemelijk wordt gemaakt dat de aanvrager in staat is om ten minste acht weken voor de aanvang van de bouwperiode de bovengenoemde verklaring van een onafhankelijke deskundige te verstrekken.
4	Publiceert RVO.nl een lijst met partijen die door RVO.nl zijn goedgekeurd voor het maken van het windrapport?	Nee. RVO.nl publiceert geen lijst met partijen die zijn goedgekeurd voor het maken van een windrapport.
5	Welke vermogenscurve moet gebruikt worden voor de berekening van de P50 in het windrapport?	Het windrapport wordt opgesteld door een onafhankelijke partij met expertise op het gebied van windenergie-opbrengstberekeningen. Deze partij zal de vermogenscurve gebruiken afkomstig van een certificerende instantie. Indien deze nog niet beschikbaar is kan de leverancier van de windturbine een vermogenscurve beschikbaar stellen.

Windrapport en windturbines		
6	Bij de bepaling van de P50 voor kavel III of IV moet rekening worden gehouden met de Belgische windparken die op 1 juli 2016 operationeel waren. Is er een vermogenscurve beschikbaar van deze molens?	Nee. Op de website van RVO.nl staan de gegevens van de Belgische windparken vermeld waar u rekening mee moet houden, waaronder ook het turbinetype. De vermogenscurves worden niet beschikbaar gesteld.
7	In de Regeling windenergie op zee 2016 is bepaald dat bij de berekening van de P50-waarde voor de netto elektriciteitsproductie van het windpark op jaarbasis, rekening moet worden gehouden met de beschikbaarheid, zog effecten, elektriciteitsverliezen, eigen consumptie, omgevingseffecten op de windturbine, turbinerendement en terugregelverliezen. Wat wordt bedoeld met omgevingseffecten en terugregelverliezen?	Met de omgevingsaspecten op de windturbine worden beperkingen bedoeld wegens voorschriften in het kavelbesluit met betrekking tot milieu- en ecologie, zoals geluid, veiligheid, slagschaduw hinder, flora en fauna. Omdat deze naar verwachting verwaarloosbaar zijn voor wind op zee, mag u deze op nihil vaststellen. Dit zal ook op deze manier worden toegelicht op het aanvraagformulier. Terugregelverliezen ontstaan als TenneT de transportcapaciteit van de exportkabels moet terugregelen als de kabels te warm worden. TenneT garandeert een transportcapaciteit van 330 MW voor kavel III en van 350 MW voor kavel IV. De maximale flexibele transportcapaciteit voor kavel III is 360 MW en voor kavel IV 380 MW. Als u van deze ruimte voor overplanting gebruik maakt, dan moet u hiervoor rekening houden met terugregelverliezen. TenneT heeft hiervoor enkele studies gepubliceerd op haar website. NB: Als u gebruik maakt van overplanting én uw turbines zijn uitgerust met een zogenaamde powerbooster die niet onder de definitie van nominaal vermogen valt, moet u er op letten dat de maximale transportcapaciteiten voor kavel III 360 MW en voor kavel IV 380 MW blijven.
8 Nieuw	De ontwikkelaar van een innovatieve, nog niet gecertificeerde windturbine gaat in eerste instantie uit van een conservatieve power curve. Echter het is zeer waarschijnlijk volgens die fabrikant dat die power curve verderop in het ontwikkelproces beter (steiler) zal zijn. Welke power curve mag gebruikt worden voor de P50?	Er mag worden gerekend met de powercurve van de ontwikkelaar van de turbine die het meest waarschijnlijk is. Het gaat immers om de bepaling van de netto P50 waarde, dat wil zeggen dat de kans 50% is dat deze productie kan worden behaald. Indien een powercurve te conservatief is ingeschat door de ontwikkelaar van de turbine, mag de opsteller van het windrapport voor de berekening van de netto P50 waarde gebruik maken van de meest waarschijnlijke powercurve.
9 Nieuw	Wanneer een aanvrager een niet gecertificeerde windturbine kiest, moet hij daarnaast ook in bijlage 11 aannemelijk maken dat de funderingen en infield kabels tijdig zullen voldoen aan artikel 6.16d, lid 1, onderdeel c van het Waterbesluit?	Ja. Hij moet dan aannemelijk maken dat hij uiterlijk 8 weken voor aanvang van de bouwperiode een verklaring heeft van een onafhankelijke deskundige waaruit blijkt dat zowel de turbines, de funderingen en de infield kabels, tijdig zullen voldoen aan artikel 6.16d, lid 1, onderdeel c van het Waterbesluit.

Termijnen		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Wat wordt bedoeld met 'de verplichting dat de bouw van een windpark gestart wordt binnen vier jaar na de datum waarop de vergunning onherroepelijk is geworden'?	Met het starten van de bouw, wordt de start van de bouw op zee bedoeld. Bijvoorbeeld door het plaatsen van de eerste fundering.

Termijnen		
2	Mag het windpark direct worden verwijderd nadat de SDE-subsidie is vastgesteld?	Nee. In de kavelbesluiten voor kavels III en IV is bepaald dat met de verwijdering kan worden begonnen in jaar 25 na afgifte vergunning en moet zijn voltooid in jaar 30. Aangezien de SDE-subsidie wordt betaald over een periode van 15 tot 16 jaar, mag u het windpark dus niet verwijderen direct nadat de SDE-subsidie is vastgesteld.
3	In de wet Windenergie op Zee staat in artikel 14 lid 1 sub d, dat een vergunning slechts kan worden verleend indien op grond van de aanvraag voldoende aannemelijk is dat de bouw en exploitatie van het windpark gestart kan worden binnen vier jaar na de datum waarop de vergunning onherroepelijk is geworden. Heeft deze termijn van vier jaar betrekking op bouw én exploitatie, of dat de bouw van het windpark binnen vier jaar kan starten?	In de aanvraag moet voldoende aannemelijk worden gemaakt dat bouw én exploitatie gestart kan worden binnen vier jaar na de datum dat de vergunning onherroepelijk is geworden. Met start exploitatie wordt de eerste levering van elektriciteit van het windpark aan het elektriciteitsnet bedoeld. Nadat de winnaar(s) de beschikking(en) heeft(hebben) ontvangen kan het uiteraard gebeuren dat de planning om verschillende redenen kan uitlopen. Dit heeft uiteraard geen invloed op de beoordeling van de aanvraag.
4	Tot wanneer kan de startdatum voor de SDE-subsidie worden gewijzigd?	Het tijdstip van aanvang van de subsidieperiode kan op verzoek van de subsidieontvanger maximaal drie keer worden gewijzigd, met dien verstande dat dit verzoek niet later wordt ingediend dan de datum van ingebruikname van de productie-installatie, en dat dit tijdstip niet later wordt vastgesteld, dan binnen de op grond van artikel 61, lid 1 van het Besluit stimulering duurzame energieproductie vastgestelde termijn.
5	De startdatum voor de SDE mag drie keer worden gewijzigd. Wat betekent dit als er vijf verschillende startdata zijn?	Voor iedere kavel kunt u maximaal 3 keer een verzoek indienen waarbij u steeds alle verschillende startdata mag wijzigen.

Exploitiemodel		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Wat is de minimale waarde waaraan het projectrendement moet voldoen?	Er is op voorhand geen minimaal projectrendement voorgeschreven. Uiteindelijk zal de financiële haalbaarheid integraal worden getoetst.
2	Het is verplicht om het exploitatiemodel dat RVO.nl ter beschikking heeft gesteld in te vullen. Mag ook een eigen model worden gebruikt? En als er verschillende rendementen uit komen, welke moet ik dan gebruiken in het aanvraagformulier?	Het door RVO.nl beschikbaar gestelde rekenmodel is verplicht en leidend. Een aanvrager mag naast dit rekenmodel ook een exploitatieberekening volgens een eigen model indienen. Daarin moeten dan wel dezelfde invoergegevens zijn gebruikt als in het door RVO.nl beschikbaar gestelde rekenmodelmodel en moeten de berekeningen in het eigen model worden toegelicht. Als de modellen verschillen zullen de rendementen ook kunnen verschillen. RVO.nl let vooral op de aannemelijkheid van de invoergegevens en begrijpt dat een ander model andere rendementen als uitkomst kan hebben.
3	Is het toegestaan om in het exploitatiemodel een lagere productie per jaar in te vullen zodat het 16 ^e jaar SDE-subsidie wordt gebruikt?	Het is toegestaan om de P50-waarde uit het windrapport te verdelen over 16 SDE-subsidiejaren. In het exploitatiemodel kunt u dit aangeven.
4	Moet de rente tijdens de bouw ook worden meegenomen in het overzicht van de investeringskosten?	Het exploitatiemodel rekent automatisch met rente tijdens de bouw, deze kosten moeten daarom niet bij de investeringskosten worden opgenomen. Anders zouden deze kosten twee keer worden meegerekend. Kosten van het afsluiten van leningen moeten wel bij de investeringskosten worden opgenomen.

Exploitatiemodel		
5 Nieuw	Welke versie van het exploitatiemodel moet gebruikt worden bij de aanvraag?	Op mijn.rvo.nl staat een nieuwe versie van 19-9-2016 die u dient te gebruiken. In de versie van 2-9-2016 staat een fout in de berekening waardoor de uitkomst van de rendementen onjuist is.

Kavelbesluit		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Stel dat de infield-kabels die de windturbines verbinden met het platform Bèta van TenneT niet exact recht liggen, hoeveel coördinaten moeten dan worden gebruikt om de juiste route aan te geven?	Als een kabel geen rechte lijn maakt, dan is het niet noodzakelijk om een uitvoerige reeks met coördinaten aan te leveren. Het moet duidelijk zijn dat de infield-kabels binnen de kavelgrenzen blijven. De coördinaten en het aantal coördinaten moet u dus zodanig kiezen dat de rechte lijnen tussen de coördinaten volledig binnen de kavel liggen.
2	Wanneer is het wijzigingsbesluit voor kavel III en IV gepubliceerd?	Op 2 september is het wijzigingsbesluit voor kavel III en IV gepubliceerd in de Staatscourant. Deze kunt u ook vinden bij officiële bekendmakingen: https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-45387.html
3	In het Kavelbesluit III is het volgende opgenomen; <i>"Kavel III wordt aangewezen als locatie voor een windpark met een totaal opgesteld vermogen van minimaal 322 MW tot maximaal 360 MW. De coördinaten van de begrenzing van kavel III zijn weergegeven in voorschrift 2, eerste lid bij dit besluit."</i> Wordt onder 'maximaal' verstaan 'tot en met'? Voldoet een opgesteld vermogen van 360 MW voor kavel III aan het Kavelbesluit III?	Ja. Een opgesteld vermogen van 360 MW voor kavel III voldoet nog aan het Kavelbesluit III.
4 Nieuw	Is er ook overplanting mogelijk op het innovatie kavel V?	Er is geen overplanting mogelijk op kavel V. Wel garandeert TenneT altijd een afnamecapaciteit van 20 MW voor kavel V.
5 Nieuw	In het Wijzigingsbesluit kavelbesluiten III, IV en V windenergiegebied Borssele worden alleen coördinaten gebruikt in UTM en niet meer in graden. Moeten in het aanvraagformulier ook uitsluitend coördinaten in UTM worden weergegeven?	De coördinaten moeten in UTM worden weergegeven.

Kavelbesluit

6 Nieuw Het aansluitgebied voor kavel III grenst niet aan de coördinaat van platform Bèta. Hoe moet dan duidelijk gemaakt worden dat het tracé van de aansluitverbinding naar platform Bèta binnen de voorgeschreven coördinaten ligt?

Voorschrift 2, tweede lid van de kavelbesluiten voor kavels III en IV schrijft voor dat het tracé van de aansluitverbinding naar platform Bèta binnen de voorgeschreven coördinaten moet liggen. Het platform Bèta is dermate groot dat het voor alle kavels via de voorgeschreven aansluitgebieden bereikbaar is (zie afbeelding). Het is daarom voldoende om het tracé van de aansluitverbinding te laten eindigen in een punt in het voorgeschreven gebied in de buurt van platform Bèta.

Financieel

Nr.	Vraag	Antwoord
1	Het voldoen aan de eis dat de aanvrager een vermogen heeft van minimaal 10% van de totale investeringskosten, mag aangetoond worden met de jaarrekening van de moederonderneming. Mag dit ook de jaarrekening zijn van de moeder van de moeder, de zgn. grootmoeder?	Ja. Een aanvrager mag ook de jaarrekening van de moeder van de moeder van de aanvrager gebruiken om aan te tonen dat de omvang van het eigen vermogen gelijk aan of groter is dan 10% van de totale investeringskosten. Wel gelden ook hier de beperkingen die in het antwoord op vraag 3 onder 'Organisatie' zijn beschreven.
2	In een concern met meerdere juridische entiteiten wordt vaak één geconsolideerde jaarrekening gemaakt op concern niveau. Kan deze jaarrekening worden gebruikt, om te voldoen aan de eis dat aanvrager een vermogen heeft van minimaal 10% van de totale investeringskosten?	Er kan een geconsolideerde jaarrekening voor meerdere juridische entiteiten samen gebruikt worden om aan te tonen dat is voldaan aan de eigen vermogenseis van minimaal 10% van de totale investeringskosten. Wel gelden ook hier de beperkingen die in het antwoord op vraag 3 onder 'Organisatie' zijn beschreven.
3	Als in de aanvraag is uitgegaan van 20% eigen vermogen in het financieringsplan, mag hier later van worden afgeweken?	In het financieringsplan geeft u aan hoe u voornemens bent om het windpark te financieren. U mag daar naderhand van afwijken.
4	Indien de aanvrager gebruik maakt van een zgn. SPV (Special Purpose Vehicle); mag iedere moederonderneming van iedere deelnemer in deze SPV meetellen in de eis dat aanvrager een vermogen heeft van minimaal 10% van de totale investeringskosten?	Bij gebruik van een zgn. SPV mag de moederonderneming van iedere deelnemer in deze SPV meetellen in de eis dat aanvrager een vermogen heeft van minimaal 10% van de totale investeringskosten. Echter, ook hier gelden de beperkingen zoals genoemd in het antwoord op vraag 3 onder 'Organisatie'.

Financieel		
5	Welke voorbehouden mogen financiers opnemen in de intentieverklaring?	<p>Het is in beginsel niet toegestaan om voorbehouden op te nemen in de intentieverklaring die leiden tot grote vrijblijvendheid. Er is echter wel een aantal verklaringen die gebruikt mag worden. Hieronder volgt een aantal voorbeelden:</p> <p><i>Het aan [naam Inschrijver] aangeboden financieringsarrangement is onder voorbehoud van:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>de goedkeuring door de [naam van het daartoe bevoegde orgaan van financier (bijv. relevante kredietcomité)] van [naam financier];</i>• <i>bevredigende uitkomst van due diligence;</i>• <i>afronden van de financierings- c.q. leningdocumenten in de rechtsverhouding tussen [naam inschrijver] en [naam financier].</i> <p><i>Deze steunverklaring wordt uitsluitend verstrekt ten behoeve van [__naam inschrijver__] en geen andere (rechts)persoon is gerechtigd op deze verklaring te vertrouwen of daaraan rechten te ontlennen.</i></p> <p><i>Ter voorkoming van misverstanden, deze verklaring vormt geen onvoorwaardelijke of onherroepelijke verbintenis, of een rechtens bindende verplichting, hoegenaamd ook, tot het verstrekken van financiering.</i></p>
6	Zijn er nog minimale credit ratings voor financiers?	Er zijn geen minimale credit ratings voor financiers vastgesteld.
7	Zijn er eisen voor de jaarrekening waarmee wordt aangetoond over voldoende eigen vermogen te beschikken?	Er zijn eisen gesteld aan de jaarrekening. U dient de meest recent vastgestelde jaarrekening mee te sturen, deze mag niet ouder dan drie jaar zijn. In de toelichting op bijlage 4 van het aanvraagformulier staan de eisen nader omschreven.
8 Nieuw	Mogen meerdere entiteiten binnen een concern hun eigen vermogen als moeder inzetten voor een aanvraag van een dochter?	Binnen een concern met meerdere entiteiten kunnen meerdere entiteiten hun eigen vermogen als moeder inzetten voor een dochterbedrijf, op voorwaarde dat het eigen vermogen van een entiteit ook kan worden aangetoond met een jaarrekening voor deze entiteit. Wel gelden ook hier de beperkingen die in het antwoord op vraag 3 onder 'Organisatie' zijn beschreven.
9 Nieuw	Mag er een kopie van de ondertekende instemmingsverklaring t.a.v. het eigen vermogen van de moeder aangeleverd worden, of moet er een origineel ondertekend exemplaar worden aangeleverd?	Er mag een kopie van de ondertekende instemmingsverklaring worden aangeleverd. Bij twijfel kan RVO.nl het origineel opvragen.

Bankgaranties + uitvoeringsovereenkomst		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Mag de bankgarantie in meerdere delen worden opgesplitst, zodat verschillende partijen van het samenwerkingsverband ieder hun eigen deel van de bankgarantie mogen opsturen?	Nee. De bankgarantie mag niet in meerdere delen worden opgesplitst.

Bankgaranties + uitvoeringsovereenkomst		
2	Mag een bankgarantie ook worden afgegeven in de vorm van een 'parent company guarantee'?	Nee. De bankgarantie mag alleen worden afgegeven door een bank waarvan de betreffende vestiging is gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie. De bankgarantie moet zijn opgemaakt onder gebruikmaking van het model zoals gepubliceerd in de Regeling windenergie op zee 2016.
3	Wanneer wordt de bankgarantie retour gestuurd?	Binnen 4 weken na afgifte van de SDE-subsidie beschikking moet een bankgarantie van €10 miljoen zijn afgegeven. Deze moet binnen 12 maanden worden omgewisseld voor een bankgarantie van €35 miljoen. De bankgarantie van €35 miljoen wordt retour gestuurd nadat de subsidieontvanger de productie-installatie in gebruik heeft genomen. Als 'het in gebruik nemen' ten aanzien van de teruggave van de bankgarantie geldt het tijdstip dat het bewijs wordt geleverd voor het leveren van de eerste elektriciteit. Dit betekent dat nadat RVO.nl bewijs heeft ontvangen dat er Garanties van Oorsprong (GvO's) zijn afgegeven over de geleverde elektriciteit, de bankgarantie met begeleidende brief wordt geretourneerd aan de bank en een kopie van deze brief wordt verstuurd naar de aanvrager.
4	Wanneer moeten de getekende uitvoeringsovereenkomst en de bankgarantie worden overgelegd?	De subsidie wordt verleend onder de opschortende voorwaarde dat binnen 2 weken na de datum van de beschikking tot subsidieverlening een uitvoeringsovereenkomst tot stand is gekomen tussen de Staat en de subsidieontvanger overeenkomstig de overeenkomst opgenomen in de bijlage bij de regeling. Ook wordt de subsidie verleend onder de opschortende voorwaarde dat de subsidieontvanger binnen 4 weken na de datum van beschikking tot subsidieverlening een bankgarantie, als bedoeld in artikel 2, eerste lid van de overeenkomst opgenomen in de bijlage, heeft aangeleverd bij RVO.nl te Zwolle. In de beschikking zullen deze opschortende voorwaarden expliciet worden genoemd, waarbij ook de exacte data zullen worden vermeld.
5	Er worden twee bankgaranties in de Regeling windenergie op zee 2016 benoemd. De eerste bedraagt € 10 miljoen en de tweede bankgarantie € 35 miljoen. Is de tweede bankgarantie ter vervanging van de eerste of is dit een aanvulling op de eerste en moet er uiteindelijk in totaal een bankgarantie van € 45 miljoen worden afgegeven?	De tweede bankgarantie is ter vervanging van de eerste bankgarantie.
6	Stel dat een SDE-beschikking wordt vernietigd door een uitspraak van een rechter en op dat moment is ook al de tweede bankgarantie gesteld van € 35 miljoen. Wordt deze dan geretourneerd?	Als de subsidieverlening in een beroepsprocedure wordt vernietigd, zal RVO.nl de bankgarantie van € 35 miljoen terugsturen naar de bank met een afschrift naar de aanvrager.
7	Is er bewust voor gekozen om bij de verplichte realisatietermijn voor het project van vijf jaar na de subsidieverlening wel een opschortingsmogelijkheid op te nemen voor het geval het kavelbesluit later onherroepelijk wordt en bij de verplichting om een tweede bankgarantie te stellen van € 35 miljoen niet in die opschortingsmogelijkheid te voorzien?	Er is bewust voor gekozen om geen opschortingsmogelijkheid te voorzien in het stellen van de tweede bankgarantie van € 35 miljoen.

Proces en Procedures		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Indien de winnaar van de tender na een wijziging van het kavelbesluit als gevolg van een appelprocedure verzoekt om intrekking van de subsidie en vergunning, kan de volgende partij in de rangschikking dan in aanmerking komen voor de subsidie en vergunning of wordt in dat geval een nieuwe tenderprocedure voor het betreffende kavel gestart?	Als de winnaar van de tender zich terugtrekt na een wijziging van het kavelbesluit, dan komt niet automatisch de volgende aanvrager in de rangschikking voor de subsidie en vergunning in aanmerking. De minister van Economische Zaken beslist in dat geval of hier een nieuwe tender voor wordt uitgeschreven.
2	Hoe komt de beoordeling van de aanvragen en de rangschikking bij RVO.nl tot stand.	Alle aanvragen die volledig zijn worden beoordeeld en alleen die aanvragen die aan alle voorwaarden voldoen worden gerangschikt.
3	Worden de aanvragen alleen beoordeeld door medewerkers van RVO.nl of worden ook experts ingehuurd met specifieke kennis over wind op zee-projecten?	De aanvragen worden beoordeeld door medewerkers van RVO.nl en door specialisten met specifieke kennis over wind op zee-projecten.
4	Wat is de procedure omtrent aanvullingen en toevoegingen van de subsidieaanvraag en op welke wijze zal RVO.nl om aanvullingen of aanpassingen vragen?	Na sluiting van de tender kan een aanvraag niet meer worden aangevuld of aangepast met informatie die van invloed is op de beoordeling van de aanvraag.
5	Indien RVO.nl het exploitatiemodel niet begrijpt, gaat RVO.nl dan wel extra vragen stellen?	Het is de verantwoordelijkheid van de aanvrager om de vragen in het aanvraagformulier en exploitatiemodel duidelijk en volledig te beantwoorden. RVO.nl kan verhelderende vragen stellen, indien het onduidelijk is hoe iets moet worden geïnterpreteerd, maar RVO.nl zal geen aanvullende informatie opvragen indien iets onvoldoende is onderbouwd. Indien een aanvrager een dermate slechte aanvraag heeft ingediend, dat de aanvraag niet wordt gerangschikt, kan de aanvrager pas hier tegen ageren, nadat het besluit tot afwijzing van de aanvraag is ontvangen.

Overig		
Nr.	Vraag	Antwoord
1	Kwalificeren de vergunning en de subsidie als een 'concessieovereenkomst voor werken', zodat zowel voor de minister van Economische Zaken als de winnaar van de tender de aanbestedingsverplichtingen voortvloeiend uit de Aanbestedingswet 2012 gelden?	Nee. De Regeling windenergie op zee 2016 is een subsidieregeling en valt niet onder de Aanbestedingswet 2012. Ook de vergunning valt niet onder de Aanbestedingswet 2012.
2	Moet(en) de winnaar(s) van de tender een vergoeding betalen voor het gebruik van de kavels?	Nee. Kavels III en IV van windenergiegebied Borssele liggen buiten de 12-mijls zone, de winnaar betaalt geen vergoeding voor het gebruik van de kavels.
3	Moet(en) de winnaar(s) van de tender betalen voor de locatieonderzoeken voor betreffende kavel(s)?	Nee. De kosten voor de uitgevoerde locatieonderzoeken hoeft/hoeven de winnaar(s) van de tender niet te vergoeden.

Overig		
4	Welke opleverdatum moet worden gekozen voor platform Bèta van TenneT?	In het Toetsingskader is een opleverdatum vastgelegd voor platform Bèta van 31 augustus 2020. In uw planning dient de datum voor eerste stroomlevering te liggen ná deze datum. Er is echter ook het voorschrift uit de Wet Windenergie op zee dat start bouw én exploitatie van het windpark moet liggen binnen 4 jaar nadat de vergunning onherroepelijk is. In uw planning dient u daarom een datum te kiezen tussen deze twee tijdstippen.
5	Tot wanneer is er data van de metocean meetcampagne in windenergiegebied Borssele beschikbaar?	RVO heeft besloten de metocean meetcampagne te continueren tot de winnaar(s) van kavel III en IV bekend zijn. Daarna zal RVO in overleg treden met alle winnaars van de vier kavels over beëindiging van de campagne, of eventuele overname van de boei.
6 Nieuw	Hoe wordt voorkomen dat Dong meer informatie heeft m.b.t. aansluiting op het grid t.o.v. de overige deelnemers aan de tender?	TenneT zal nieuwe informatie m.b.t. aansluiting op het grid voor iedereen beschikbaar stellen op hun website.